

De impact van de coronapandemie op inwoners van Weert

Rekenkamer Weert

D.J. Jacobs MSc
A. van de Meerakker MA MSc
S.D.J. Jager MSc

27 september 2021

**Necker
van Naem**

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 / Aanleiding	3
1.2 / Doelstelling en vraagstelling	3
1.3 / Onderzoeksuitvoering	4
1.4 / Leeswijzer	5
2. Landelijk beeld	6
2.1 / Algemeen: impact van de coronapandemie	6
2.2 / Sociaaleconomische effecten	6
2.3 / Gezondheidseffecten	7
2.4 / Sociaal-culturele effecten	8
3. Lokaal beeld	10
3.1 / Algemeen: impact van de coronapandemie	10
3.2 / Sociaaleconomische effecten	11
3.3 / Gezondheidseffecten	12
3.4 / Sociaal-culturele effecten	14
4. Vergelijking	16
4.1 / Algemeen: impact van de coronapandemie	16
4.2 / Sociaaleconomische effecten	17
4.3 / Gezondheidseffecten	18
4.4 / Sociaal-culturele effecten	20
5. Conclusies	22
6. Bijlage 1: vragenlijst	24

1. Inleiding

1.1 / Aanleiding

De uitbraak van het coronavirus bracht allerlei uitdagingen met zich mee. Ook voor inwoners. Zo moesten veel bedrijven dicht, kregen velen te maken met stressklachten en werd het steeds lastiger om contact met elkaar te onderhouden. Onderzoek suggereert dat de coronapandemie een grote impact heeft gehad op de sociaal-economische situatie van inwoners, hun geestelijke welzijn en de manier waarop zij naar elkaar of de overheid kijken. De Rekenkamer Weert was benieuwd of en in hoeverre dit ook geldt voor haar eigen inwoners. Om die reden heeft zij Necker van Naem gevraagd om onderzoek te doen naar de impact van de coronapandemie op inwoners van Weert.

1.2 / Doelstelling en vraagstelling

De centrale doelstelling van het onderzoek is om inzicht te geven in de impact die (maatregelen rondom) de coronapandemie op inwoners heeft gehad. Het was de wens van de Rekenkamer om een 'thermometer' in de Weertse samenleving te steken en eventuele aandachtspunten inzichtelijk te maken.

Om een oordeel te vellen over de mate waarin dit tot actie noopt, is het lokale beeld afgezet tegen het landelijke beeld; zo wordt niet alleen duidelijk hoe het met de inwoners van Weert gesteld is, maar ook in hoeverre dit afwijkt van landelijke trends en ontwikkelingen. Hieruit vloeien ook de belangrijkste aandachtspunten voort.

De volgende vraag staat in dit onderzoek centraal:

Wat is de impact van de coronapandemie op de inwoners van Weert, in hoeverre wijkt dit af van het landelijke beeld en wat zijn de belangrijkste aandachtspunten?

Deze hoofdvraag is beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen, verdeeld over drie thema's:

Landelijk beeld

1. Wat is er bekend over de landelijke impact van de coronapandemie op sociaaleconomische kenmerken van inwoners?
2. Wat is er bekend over de landelijke impact van de coronapandemie op gezondheidkenmerken van inwoners?
3. Wat is er bekend over de landelijke impact van de coronapandemie op sociaal-culturele kenmerken van inwoners?

Lokaal beeld

4. Hoe is het gesteld met de sociaaleconomische kenmerken van Weertenaren?
5. Hoe is het gesteld met de gezondheidskenmerken van Weertenaren?
6. Hoe is het gesteld met de sociaal-culturele kenmerken van Weertenaren?

Vergelijking

7. Hoe verhouden de sociaal-culturele kenmerken, gezondheidskenmerken en sociaal-culturele kenmerken van Weertenaren zich tot die van andere inwoners en welke aandachtspunten komen hieruit voort?

1.3 / Onderzoeksuitvoering

Onderzoeksmethoden

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden, zijn er verschillende onderzoeksmethoden ingezet; documentanalyse, een inwonersconsultatie en een vergelijkende analyse. Hieronder lichten we deze methoden nader toe.

Documentanalyse

Om bestaande kennis over de impact van de coronapandemie op inwoners te inventariseren, hebben we verschillende documenten geanalyseerd. Deze analyse richtte zich hoofdzakelijk op onderzoeken van gerenommeerde onderzoeksinstituten als het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), maar was daartoe niet beperkt. De analyse zelf was zowel gericht op het verzamelen van cijfers over de impact van de coronapandemie, als op het identificeren van hiaten in kennis over de impact op inwoners van Weert.

Inwonersconsultatie

Het resultaat van de documentanalyse was leidend in het ontwerp van een inwonersconsultatie. Middels een digitale vragenlijst konden inwoners van Weert hun mening geven over verschillende onderwerpen die eerder ook in landelijke onderzoeken aan bod kwamen, maar waarover geen specifieke informatie voor Weert beschikbaar was. In de inwonersconsultatie zijn vragen waar mogelijk dan ook op dezelfde manier gesteld als in deze landelijke onderzoeken. Het onderzoek was bereikbaar via een open link, via www.coronapeilingweert.nl.

Om zoveel mogelijk inwoners uit Weert te wijzen op het onderzoek, is er een gedifferentieerde campagne uitgezet. Zo is er een ansichtkaart naar inwoners gestuurd, met daarop een uitnodiging om mee te doen aan het onderzoek. Daarnaast is een online campagne uitgezet op Facebook en Instagram. Mensen in de gemeente Weert konden op deze kanalen een uitnodiging tegenkomen om mee te doen aan het onderzoek. Ten slotte was er, voor minder digitaal vaardige inwoners, de mogelijkheid om via een gratis 0800-nummer een papieren versie van de vragenlijst op te vragen.

In totaal hebben 548 Weertenaren op deze oproepen gereageerd. Door middel van verschillende verificatiemethoden is gecontroleerd dat deze invullers allemaal uit Weert afkomstig zijn en de vragenlijst maar éénmaal hebben ingevuld. Omdat de vragenlijst niet gericht is verspreid, kan het exacte responspercentage niet worden vastgesteld.

Om de representativiteit van de onderzoeksresultaten te garanderen, is op alle antwoorden een weging toegepast. De basis voor deze weging is de verdeling van invullers over een aantal Betrokkenheidsprofielen. De Betrokkenheidsprofielen zijn een segmentatiemodel, ontwikkelt door Citisens, waarin sociaal-demografische kermerken zijn gecombineerd met aanvullende onderzoeksdata om Nederlanders te verdelen over acht verschillende groepen. Variabelen die hierin zijn meegenomen zijn onder andere: leeftijd, levensfase, opleiding, welstand en stedelijkheid. Daarnaast zitten in het segmentatiemodel variabelen zoals basisvertrouwen en betrokkenheid, mediagebruik, en waarden en interesses.

De weging zelf corrigeert voor over- of ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen door de antwoorden van invullers vaker, of minder vaak mee te tellen. Hiervoor is de verdeling van de Betrokkenheidsprofielen van de deelnemers vergeleken met de feitelijke verdeling van de Betrokkenheidsprofielen in de gemeente Weert. Het gevolg is een representatieve steekproef voor de variabelen waarop gewogen wordt, waardoor uitspraken gedaan kunnen worden voor de gehele populatie van Weert.

De gewogen steekproef bestaat voor 5% uit invullers van jonger dan 30 jaar, 19% is tussen de 30 en 45 jaar oud. De grootste groep, 41% is tussen de 45 en 65 jaar, met nog een derde (31%) van 65 jaar en ouder. De huishoudsamenstelling van de invullers is voornamelijk samen met partner (42%) of met partner en kind(eren) (26%). Ook is een kwart van de invullers alleenstaand (23%). Kijkend naar de arbeidssituatie en het inkomen van de invullers is twee op de vijf in loondienst met een vast contract (39%) en ruim een kwart gepensioneerd (28%). Het netto maaninkomen is gespreid onder de steekproef. 2% geeft aan minder dan €900 in de maand te verdienen, 23% verdient meer dan €3200 per maand. Ruim een kwart (27%) geeft aan dit liever niet te zeggen, de overige invullers vallen gelijkmatig verdeeld tussen de twee uitersten.

Verschillenanalyse

Aangezien het doel van dit onderzoek ook was om vast te stellen of en in hoeverre de impact van de coronapandemie op inwoners van Weert afwijkt van de impact op andere delen van Nederland, zijn resultaten van de documentanalyse en de inwonersconsultatie tot slot met elkaar vergeleken. Aan de hand van statistisch analyses, met name one sample t-tests en chi-kwadraattoetsen, is vervolgens bepaald of geconstateerde verschillen betekenisvol zijn. Door de gebruikte analysetechnieken kunnen gerapporteerde percentages afwijken van die in de andere hoofdstukken.

Onderzoekperiode

Het onderzoek is begonnen met een startbijeenkomst op 20 mei 2021. De documentanalyse is uitgevoerd in de periode mei-juni 2021. De inwonersconsultatie vond plaats tussen 5 en 19 juli 2021, de verschillenanalyse in de periode juli-augustus 2021.

1.4 / Leeswijzer

Na deze inleiding gaat hoofdstuk 2 nader in op informatie die er op landelijk niveau over de impact van de coronapandemie beschikbaar is, inclusief informatie die specifiek van toepassing is op Weert. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van de inwonerspeiling gepresenteerd. Hoofdstuk 4 staat in het teken van een vergelijking tussen het resultaat van de inwonerspeiling en landelijke data en in hoofdstuk 5 worden er tot slot enkele conclusies getrokken. De vragenlijst is opgenomen in een bijlage.

2. Landelijk beeld

2.1 / Algemeen: impact van de coronapandemie

Over de algemene impact van de coronapandemie is een aantal dingen bekend. Zo is het cijfer dat mensen aan hun eigen leven geven tijdens de coronapandemie, nauwelijks veranderd; in april 2020 gaven mensen hun leven gemiddeld een 7, in mei 2021 een 7,2. In augustus 2021 gaven mensen hun leven gemiddeld een 7,5, wat vergelijkbaar is met het cijfer in augustus 2021.¹

Dat laat echter onverlet dat de coronapandemie wel degelijk impact heeft gehad. Ongeveer 39% van de Nederlanders geeft bijvoorbeeld in mei 2021 aan dat de coronapandemie een negatief effect op hun leven heeft gehad, tegenover 16% die aangeeft dat de coronapandemie een positief effect op hun leven heeft gehad.² Van enige ‘coronamoehed’ lijkt dan ook sprake; in augustus 2021 was 38,6% van de Nederlanders is het “zat om over het coronavirus te horen”, tegenover 25,1% die het met deze stelling oneens is.³ Over Weert zijn geen specifieke gegevens bekend ten aanzien van de algemene impact die de coronapandemie heeft gehad.

2.2 / Sociaaleconomische effecten

Gegevens over de sociaaleconomische impact van de coronapandemie kunnen grofweg worden verdeeld in twee typen; ‘harde’ cijfers, die vooral betrekking hebben op zaken als het aantal banen, het aantal uitkeringen en de financiële positie van huishoudens en ‘zachte’ cijfers, die vooral inzicht geven in de wensen en verwachtingen die mensen ten aanzien hiervan hebben. Denk hierbij aan de mate waarin mensen zelf aangeven dat ze rond kunnen komen, hoe groot ze de kans op baanverlies schatten en verwachtingen ten aanzien van hun eigen financiële situatie.

Wat de ‘harde’ cijfers betreft, valt allereerst de werkgelegenheid op; het aantal banen nam in het begin van de coronapandemie sterk af, maar herstelde zich daarna snel. In het eerste kwartaal van 2021 lag het aantal banen 0,6% lager dan in het vierde kwartaal van 2020.⁴ Ook het aantal uitkeringen valt op; met 266.000 WW-uitkeringen in april 2021 zijn dat er 8,8% minder dan het jaar daarvoor.⁵ Het is dan wellicht ook niet verrassend dat de financiële positie van huishoudens is verbeterd. Zo was het besteedbaar inkomen in 2020 2,4% hoger dan in 2019 en spaarden huishoudens gezamenlijk 33,8 miljard euro meer.⁶

¹ RIVM. 20 juni 2021. Welbevinden en leefstijl tijdens de coronacrisis. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/welbevinden-en-leefstijl>.

² RIVM. 21 mei 2021. Welbevinden en leefstijl tijdens de coronacrisis. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/resultaten-12e-ronde-gedragsonderzoek/welbevinden-en-leefstijl>.

³ RIVM. 20 juni 2021. Welbevinden en leefstijl tijdens de coronacrisis. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/welbevinden-en-leefstijl>.

⁴ CBS. 18 mei 2021. Spanning op de arbeidsmarkt in eerste kwartaal toegenomen. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/20/spanning-op-de-arbeidsmarkt-in-eerste-kwartaal-toegenomen>.

⁵ CBS. 20 mei 2021. Werkloosheid daalt verder naar 3,4 procent in april. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/20/werkloosheid-daalt-verder-naar-3-4-procent-in-april>.

⁶ CBS. 24 december 2020. Inkomen huishoudens hoger, winst bedrijven iets lager in derde kwartaal. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/52/inkomen-huishoudens-hoger-winst-bedrijven-iets-lager-in-derde-kwartaal>.

De ‘zachte’ cijfers schetsen een vergelijkbaar beeld. Uit een studie van het SCP blijkt dat Nederlanders hun kans op baanverlies in oktober 2020 op 15% schatten; ongeveer even hoog als vóór de coronapandemie.⁷ Hetzelfde geldt voor de persoonlijke financiële situatie van Nederlanders. Volgens hetzelfde SCP-onderzoek verwachtte 19% van de Nederlanders in oktober 2020 dat hun financiële situatie licht tot sterk zou verslechteren, wederom ongeveer evenveel als in 2019.⁸ Dit gebrek aan variatie uit zich ook in de mate waarin mensen rond kunnen komen. In oktober 2020 gaf 61% van de ondervraagde Nederlanders aan dat ze maandelijks geld overhielden en ongeveer 16% dat zij inteerden op hun spaargeld of schulden maakten; ook in dit geval ongeveer evenveel als in 2019.⁹

Weert

Specifieke data over Weert zijn er vooral in de vorm van ‘harde’ cijfers. Hoewel dit over het algemeen geen recente cijfers zijn, valt op dat de situatie in Weert over het algemeen niet ver afwijkt van het landelijk gemiddelde. Zo was het gemiddelde aantal banen per 1000 inwoners in 2019 voor heel Nederland 792, voor Weert 806,6.¹⁰ Hetzelfde geldt voor het percentage inwoners met een bijstandsuitkering in 2020; met 3,9% was dit percentage in Weert zelfs iets lager dan de 5,0% voor Nederland als geheel.¹¹ Dit patroon doet tot slot ook voor bij de financiële positie van huishoudens. Sinds 2011 is de ontwikkeling van het besteedbaar inkomen in Weert vrijwel hetzelfde als in de rest van Nederland.¹²

2.3 / Gezondheidseffecten

Ook bij gegevens over de gezondheidseffecten van de coronapandemie is een verschil te zien tussen ‘harde’ en ‘zachte’ cijfers. De ‘harde’ cijfers hebben in dit geval vooral betrekking op het aantal besmettingen, opnames en vaccinaties.¹³ Aangezien deze cijfers van dag tot dag verschillen, is het op dit moment niet erg nuttig om de meest recente cijfers in dit onderzoek te noemen; het volstaat om vast te stellen dat het aantal besmettingen een aantal pieken heeft gekend, maar sinds juli 2021 een sterke daling laat zien. Sindsdien is het aantal besmettingen redelijk stabiel. Het aantal opnames vertoont een vergelijkbare dynamiek.¹⁴

De ‘zachte’ cijfers hebben in dit geval betrekking op een aantal zaken die minder direct met de coronapandemie samenhangen; van ervaren fysieke gezondheid tot psychische klachten en leefstijl. Ten aanzien van de ervaren fysieke gezondheid van Nederlanders valt op dat deze niet of nauwelijks veranderd is; het percentage ondervraagden dat de eigen gezondheid als goed of zeer goed beoordeelt, was met ongeveer 80% in het eerste en tweede kwartaal van 2020 even hoog of hoger dan in 2019.¹⁵

Ook de psychische gezondheid van Nederlanders lijkt tijdens de coronapandemie niet te zijn toegenomen; de mate waarin mensen zich angstig of gestresst voelden of slaapproblemen hadden, nam in de periode sinds november 2020 zelfs iets af. Waar in november 2020 nog 15,2% van de

⁷ SCP. 3 maart 2021. Een jaar met corona. <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/03/03/een-jaar-met-corona>.

⁸ SCP. 3 maart 2021. Een jaar met corona. <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/03/03/een-jaar-met-corona>.

⁹ SCP. 3 maart 2021. Een jaar met corona. <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/03/03/een-jaar-met-corona>.

¹⁰ Gemeente Weert. 2021. Weert in cijfers. Geraadpleegd op 24 juni van <https://weert.incijfers.nl/dashboard/werk-en-inkomen/>.

¹¹ Gemeente Weert. 2021. Weert in cijfers. Geraadpleegd op 24 juni van <https://weert.incijfers.nl/dashboard/werk-en-inkomen/>.

¹² Gemeente Weert. 2021. Weert in cijfers. Geraadpleegd op 24 juni van <https://weert.incijfers.nl/dashboard/werk-en-inkomen/>.

¹³ RIVM. 18 juni 2021. Coronadashboard. <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>.

¹⁴ RIVM. 15 juni 2021. Aantal bij de GGD gemelde positief geteste personen naar meldingsdatum. <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/grafieken>.

¹⁵ CBS. 26 augustus 2020. In tweede kwartaal 2020 positiever over eigen gezondheid. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/35/in-tweede-kwartaal-2020-positiever-over-eigen-gezondheid>.

deelnemers aangaf zich vaak, meestal of voortdurend gestrest te voelen, lag dit percentage in juni 2021 op 10,7%. Gevoelens van angstigheid onder deelnemers daalden van 5,4% in november 2020 naar 3,7% in juni 2021. En waar in november 2020 nog 16,9% van de deelnemers aangaf (heel) vaak slaapproblemen te ondervinden, lag dat percentage in juni 2021 op 15,6%.¹⁶

Hoewel er over leefstijl pas recent gegevens zijn verzameld, suggereren deze dat veruit het grootste deel van de Nederlanders redelijk gezond leeft; slechts 6,2% van de Nederlanders beweegt minder dan 1 dag per week matig en 3,1% eet minder dan een keer per week fruit. Het aantal Nederlanders dat minder dan een keer per week sterk intensief beweegt is daarentegen een stuk hoger: het percentage onder deelnemers ligt op 49,3%.¹⁷ Het gebruik van tabak en alcohol is wel relatief hoog; 48,3% rookt minstens één dag per week en 67,4% drinkt minstens één dag per week alcohol.¹⁸

Weert

Ook in dit geval zijn er voor Weert hoofdzakelijk ‘harde’ cijfers beschikbaar. Op de website van het RIVM kan naast het aantal landelijke besmettingen bijvoorbeeld ook het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames per gemeente worden gevolgd. In vergelijking met het landelijk gemiddelde zijn er in Weert in totaal relatief veel besmettingen met het coronavirus: in juni 2021 ging het bijvoorbeeld landelijk om 10.612 besmettingen per 100.000 inwoners en in Weert om 13.252 besmettingen per 100.000 inwoners. Ook het aantal ziekenhuisopnames als gevolg van een besmetting met het coronavirus was in Weert opvallend hoog: in totaal ging het in Weert om 230 opnames per 100.000 ten opzichte van een landelijk gemiddelde van 179.¹⁹

2.4 / Sociaal-culturele effecten

Voor de sociaal-culturele effecten van de coronapandemie op inwoners zijn er alleen ‘zachte’ cijfers beschikbaar. Deze richten zich enerzijds op het vertrouwen dat mensen hebben; in de overheid en in elkaar. Ten aanzien van het eerste valt op dat het vertrouwen in instituties als de Tweede Kamer en de regering in eerste instantie sterk toenam, om vervolgens weer enigszins af te nemen. In oktober 2020 scoorden Nederlanders voor beide instituties gemiddeld een 3,3, op een schaal van 1 (geen vertrouwen) tot 5 (veel vertrouwen).²⁰

Het vertrouwen in elkaar laat een vergelijkbare ontwikkeling zien. Ook dit nam in eerste instantie sterk toe, om vervolgens weer enigszins af te nemen. Met ongeveer 62% van de respondenten die in oktober 2020 aangaf dat ze mensen over het algemeen vertrouwen, is het vertrouwen in anderen nagenoeg hetzelfde als vóór de coronapandemie.²¹

Naast vertrouwen, wordt ook de kwaliteit van sociale contacten vaak tot de sociaal-culturele effecten gerekend. Daarbij valt op dat de ervaren kwaliteit van deze contacten tijdens de coronapandemie sterk heeft gefluctueerd. Zo gaf begin juli 2020 ongeveer 50% van de Nederlanders aan dat zij het misten ‘om vrienden en familie in het echt te zien’, maar steeg dit percentage naar 80% in februari

¹⁶ RIVM. 20 juni 2021. Gedragsonderzoek naar Welbevinden en leefstijl. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/resultaten-13e-ronde-gedragsonderzoek/welbevinden-en-leefstijl>

¹⁷ RIVM. 20 juni 2021. Gedragsonderzoek naar Welbevinden en leefstijl. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/resultaten-13e-ronde-gedragsonderzoek/welbevinden-en-leefstijl>

¹⁸ RIVM. 9 mei 2021. Gedragsonderzoek naar Welbevinden en leefstijl. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/resultaten-12e-ronde-gedragsonderzoek/welbevinden-en-leefstijl>

¹⁹ Gemeente Weert. 2021. Weert in cijfers. Geraadpleegd op 27 juli van <https://weert.incijfers.nl/dashboard/corona/>

²⁰ SCP. 28 december 2020. Burgerperspectieven. <https://www.scp.nl/over-scp/publicaties/publicaties/2020/12/28/burgerperspectieven-2020-4>.

²¹ SCP. 28 december 2020. Burgerperspectieven. <https://www.scp.nl/over-scp/publicaties/publicaties/2020/12/28/burgerperspectieven-2020-4>.

2021.²² Daarna is het percentage gedaald tot ongeveer 40,1% in augustus 2021. De mate waarin Nederlanders eenzaamheid ervaren, volgt eenzelfde patroon; dit nam in eerste instantie sterk af, steeg naar 67% in februari 2021 en is sindsdien weer licht gedaald. In augustus 2021 was het percentage 45,2%.²³

Voor geen van deze aspecten zijn er recente gegevens beschikbaar voor Weert. Eerdere onderzoeken suggereren dat inwoners van Noord-Limburg over het algemeen minder vertrouwen in de overheid hebben dan andere Nederlanders, maar deze gegevens zijn anecdotisch en sterk verouderd.²⁴

²² RIVM. 9 mei 2021. Gedragsonderzoek naar Welbevinden en leefstijl. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/resultaten-12e-ronde-gedragsonderzoek/welbevinden-en-leefstijl>

²³ RIVM. 9 mei 2021. Gedragsonderzoek naar Welbevinden en leefstijl. <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/resultaten-12e-ronde-gedragsonderzoek/welbevinden-en-leefstijl>

²⁴ CBS. 28 mei 2018. Meer vertrouwen in elkaar en instituties. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/22/meer-vertouwen-in-elkaar-en-instituties>.

3. Lokaal beeld

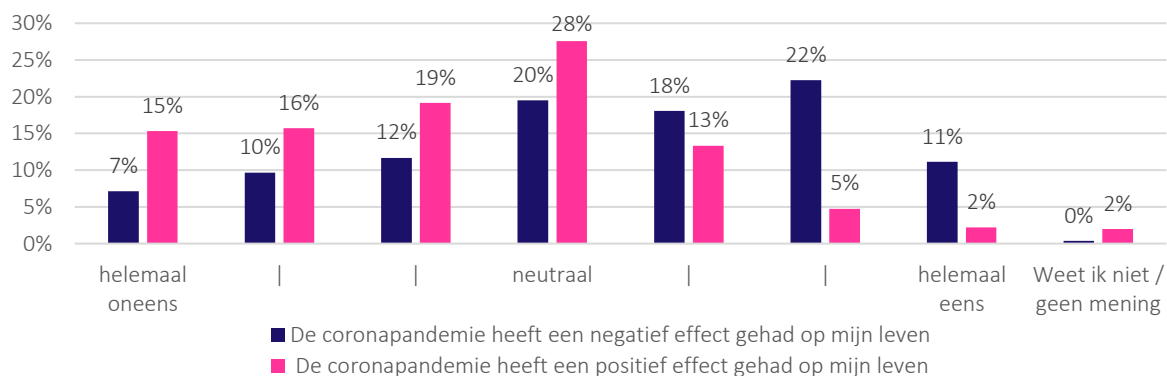
3.1 / Algemeen: impact van de coronapandemie

Weertenaren geven hun leven op dit moment gemiddeld een 7,2. Een ruime meerderheid van 87% geeft zijn of haar leven een voldoende en 47% geeft zelfs een 8 of hoger. Daartegenover staat een groep van 11% die het leven op dit moment een onvoldoende geeft. Aangezien de inwonersconsultatie één meetmoment betreft, kunnen deze cijfers niet vergeleken worden met een periode van voor de coronapandemie. In de inwonersconsultatie is wel gevraagd in hoeverre de pandemie positieve of negatieve effecten heeft gehad op het leven van Weertenaren.

De helft van de inwoners geeft aan dat de pandemie een negatief effect gehad heeft op het leven (51%). Zij zijn het in meer of mindere mate eens met de stelling. Voor 28% geldt dat zij het oneens zijn met de stelling, en dus geen negatieve effecten ervaren. Daarnaast is uitgevraagd of Weertenaren ook positieve effecten ervaren. Een op de vijf Weertenaren geeft inderdaad aan dat de coronapandemie ook positieve effecten heeft op het leven. In de open vraag aan het eind van het onderzoek worden deze positieve effecten verder ingekleurd, zoals de mogelijkheid tot meer rust en bezinning.

In een nadere analyse vallen twee zaken op: de samenhang tussen de twee vragen (ervaren negatieve effecten en ervaren positieve effecten) is er, maar niet zeer sterk. Dit betekent dat er een groep Weertenaren is die zowel positieve als negatieve effecten ervaart. Daarnaast staan inwoners vaker neutraal tegenover de stelling over positieve effecten dan tegenover de stelling over negatieve effecten. Bij de vraag over negatieve effecten wordt door Weertenaren vaker de uiterste punten van de schaal gekozen.

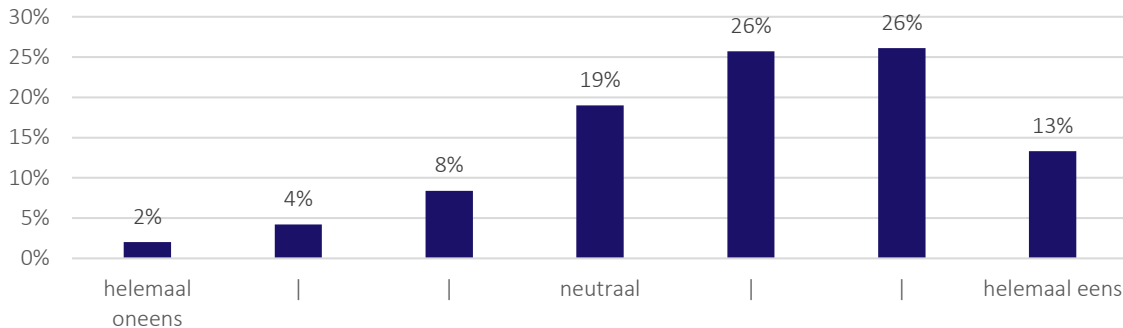
De coronapandemie heeft een negatief / positief effect gehad op mijn leven. (n=548) slider

Ten slotte is inwoners in het eerste deel van de consultatie gevraagd hoe zij naar de toekomst kijken. 65% van de Weertenaren geeft aan dat zij vertrouwen hebben in de toekomst. Een op de vijf Weertenaren kiest het neutrale antwoord op de stelling, en voor 15% geldt dat zij weinig tot geen vertrouwen hebben in de toekomst. Er is daarbij een zwak verband zichtbaar met de voorgaande

stellingen, wat betekent dat mensen die vertrouwen hebben in de toekomst iets vaker positieve effecten van de coronapandemie zien.

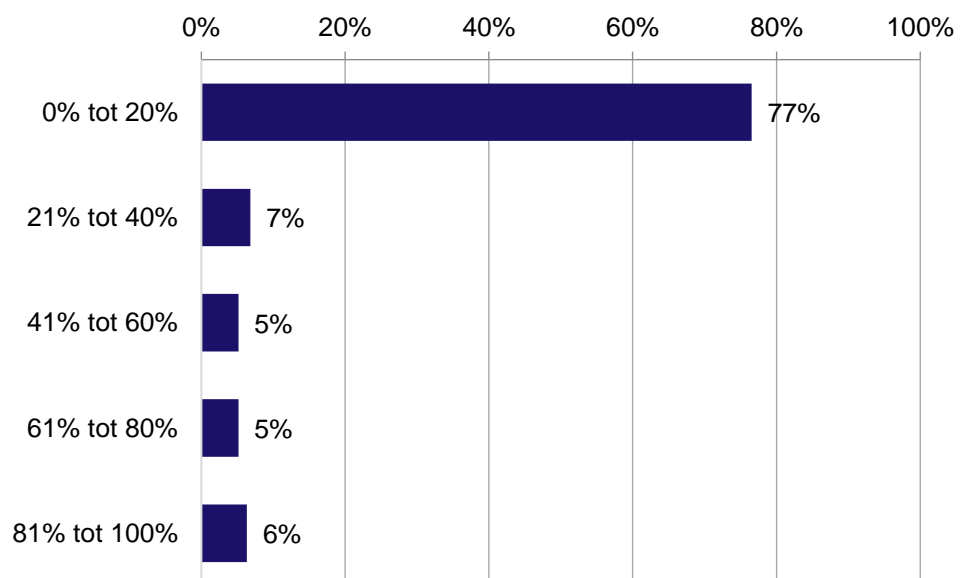
Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst. (n=548) *slider*

3.2 / Sociaaleconomische effecten

Zoals in het voorgaande hoofdstuk is beschreven, kunnen sociaal-economische effecten verdeeld worden in 'harde' cijfers en 'zachte' cijfers. In de inwonersconsultatie is vooral aandacht besteed aan het tweede. Zo is inwoners gevraagd hoe groot zij de kans achten hun baan te verliezen in de komende twaalf maanden. De meerderheid van de Weertenaren is over het algemeen vrij zeker van hun baan. 77% schat de kans dat zij hun baan verliezen in het komende jaar kleiner dan 20%. Een kleine groep van 6% van de inwoners geeft evenwel aan dat zij de kans dat ze hun baan verliezen groter achten dan 80%.

Hoe groot is de kans dat u uw baan verliest in de komende twaalf maanden. (n=426) *100-puntsschaal*

In lijn met het antwoord op de bovenstaande vraag, denkt de meerderheid van de Weertenaren niet dat hun financiële situatie de komende twaalf maanden zal veranderen. Voor 55% geldt dat ze verwachten dat de situatie gelijk blijft. Een kleine groep van 13% verwacht een lichte of sterke

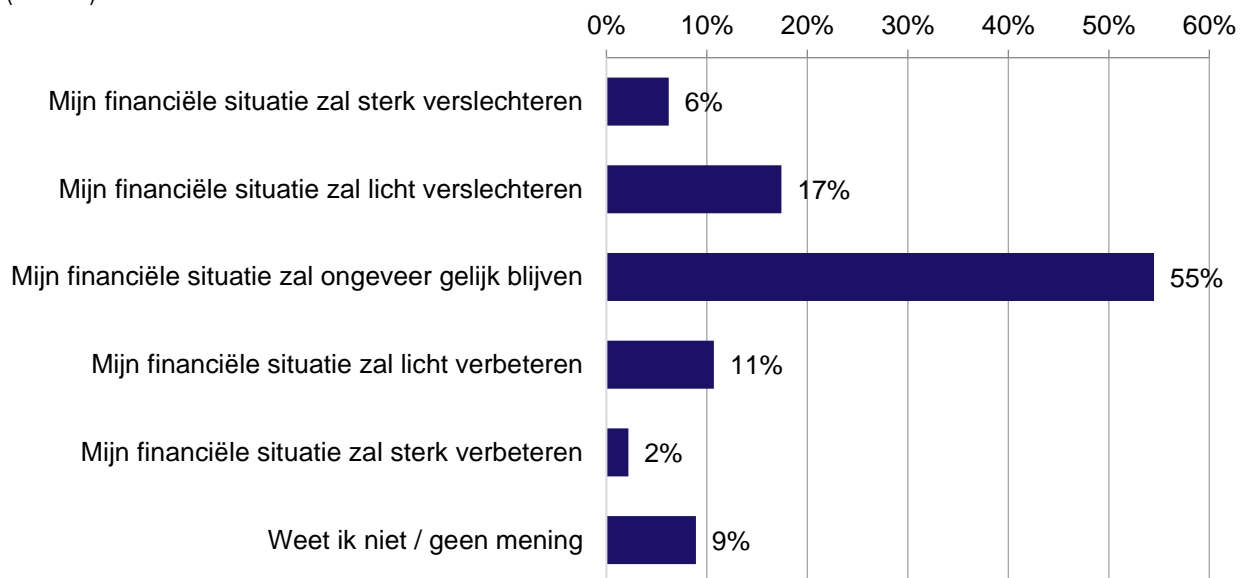
verbetering in de situatie. Voor een op de vijf Weertenaren geldt dat ze een verslechtering verwachten.

Voor de meerderheid van de inwoners geldt dat zij op dit moment kunnen rondkomen van het huishoudinkomen. 49% van de Weertenaren geeft aan dat ze een beetje geld overhouden, nog eens 13% houdt veel geld over. De groep inwoners die niet kan rondkomen is 12% van het totaal, waarvan 9% aangeeft de spaarmiddelen aan te spreken en 3% dat ze op dit moment schulden maken. In de open vraag aan het einde wordt in dat kader financiële onzekerheid vaak genoemd; voor de groep die in financiële onzekerheid zit, lijkt dit dan ook erg te leven.

Een duidelijk effect van zowel inkomen als arbeidssituatie is zichtbaar op de mogelijkheid om rond te komen. Weertenaren met een lager inkomen geven vaker aan schulden te maken of de spaarmiddelen aan te spreken. Ondernemers met personeel maken het vaakst schulden (20%), gevolgd door zzp'ers (10%). De samenstelling van het huishouden lijkt ook een kleine rol te spelen: alleenstaanden maken significant vaker schulden dan Weertenaren die met een partner en/of kinderen wonen.

Hoe verwacht u dat uw financiële situatie zich in de komende twaalf maanden zal ontwikkelen?

(n=548) enkele keuze

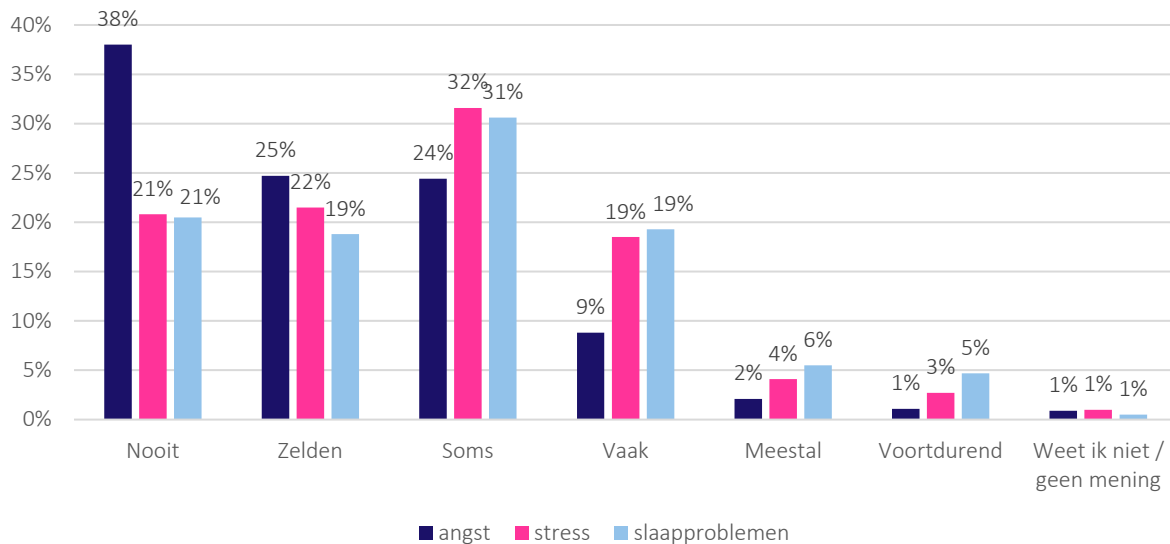
3.3 / Gezondheidseffecten

Inwoners van Weert is gevraagd hoe zij hun gezondheid op dit moment beoordelen. In algemene zin geeft 54% van de Weertenaren aan dat ze hun gezondheidstoestand als (zeer) goed beoordelen. Een kwart van de inwoners zit juist aan de andere kant en geeft aan dat ze hun gezondheidstoestand als (zeer) slecht beschouwen.

Naast de algemene gezondheidstoestand, is ook gevraagd naar de mentale gezondheid van inwoners: de mate waarin zij last hebben van angstgevoelens, stressgevoelens of slaapproblemen. De meeste inwoners van Weert hebben zelden tot nooit last van angstgevoelens. Slaapproblemen en stress komen vaker voor onder Weertenaren. Een kwart van de inwoners heeft vaak, meestal of voortdurend stress. Daarnaast heeft 30% vaak, meestal of voortdurend slaapproblemen. Hier is een klein effect van leeftijd zichtbaar: Weertenaren van 45 jaar of jonger geven significant vaker aan de ze slaapproblemen ervaren dan oudere inwoners.

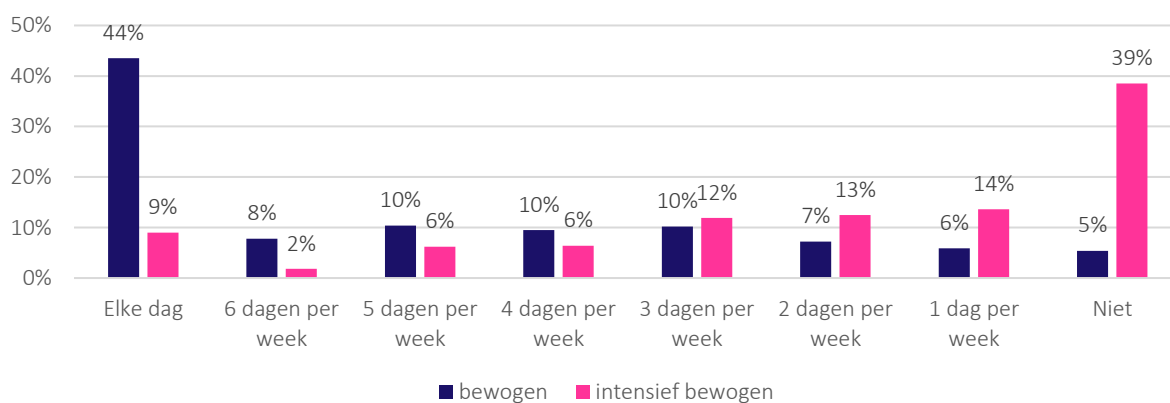
Daarbij is een verband te zien tussen deze drie onderdelen: inwoners die zich angstig voelen, voelen zich ook vaker gestrest en hebben vaker slaapproblemen. In de open vraag aan het eind wordt door inwoners die corona hebben gehad, vaak aangegeven dat ze nog steeds gezondheidseffecten hiervan ervaren.

Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen dagen [angstig/gestrest] gevoeld? / Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen last gehad van slaapproblemen? (n=548) enkele keuze

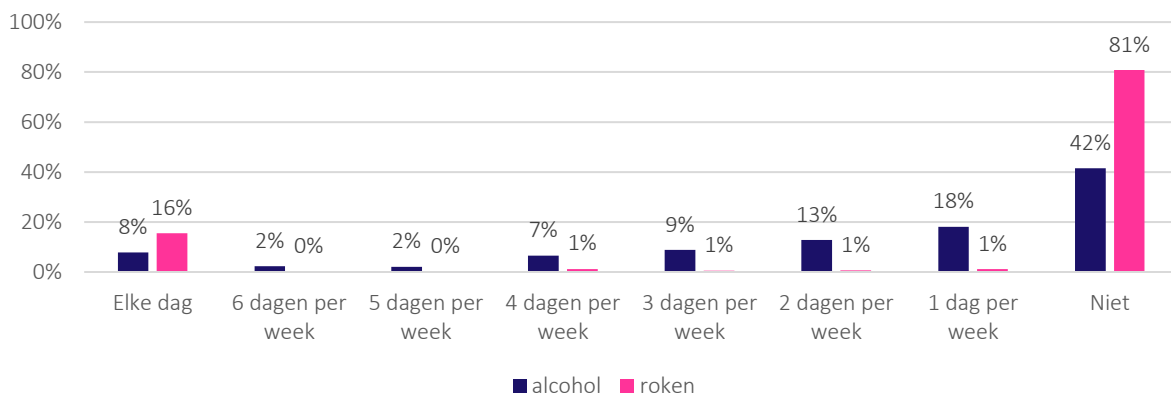
Bijna de helft van de Weertenaren beweegt dagelijks (44%). Intensief bewegen, zoals sporten, doet een bijna even grote groep niet (39%). Inwoners die wel sporten doen dit vaak 1, 2 of 3 dagen per week (gezamenlijk 39%). Een ongeveer even grote groep van 38% van de Weertenaren beweegt 4, 5 of 6 dagen in de week (bijvoorbeeld wandelen). Over het algemeen blijken Weertenaren dus veel te bewegen, waarbij intensief bewegen minder vaak gedaan wordt dan bewegen in algemene zin.

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen 30 minuten of langer [bewogen (bijvoorbeeld gewandeld/intensief bewogen (bijvoorbeeld gefietst))]? (N=548) enkele keuze

De meerderheid van Weertenaren heeft de afgelopen 7 dagen alcohol gedronken (58%). Inwoners die drinken, doen dit meestal 1 of 2 keer in de week (respectievelijk 18% en 13%). Een kleine groep van 8% geeft aan elke dag alcohol te drinken. Roken doen inwoners van Weert veel minder vaak. Acht op de tien inwoners geeft aan niet te roken. Van de rokers (19%) doen de meesten dit elke dag (16%).

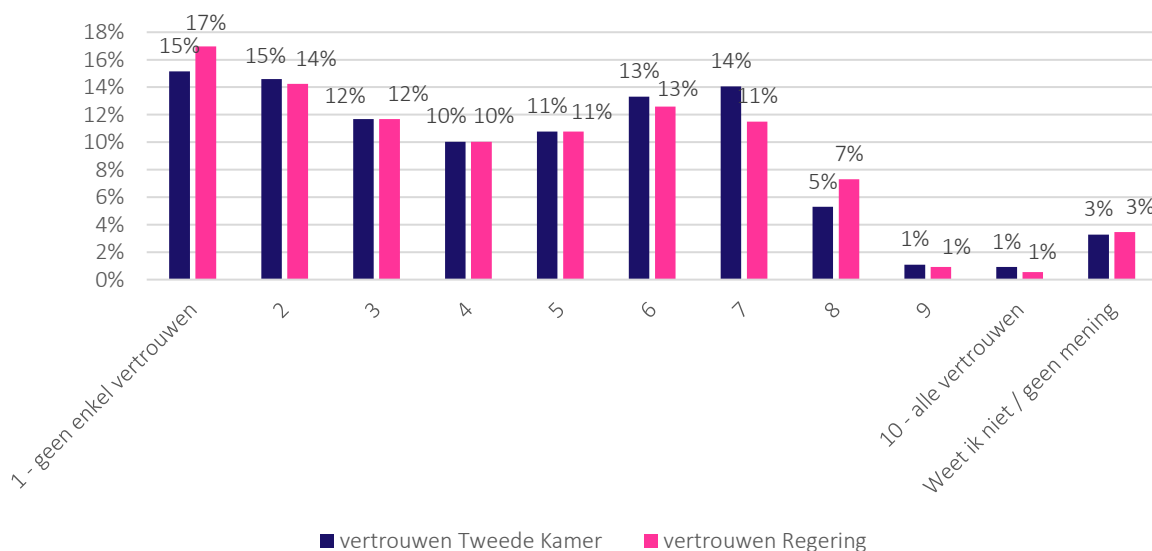
Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen [alcohol gedronken/gerookt]? (n=548) enkele keuze

3.4 / Sociaal-culturele effecten

Binnen sociaal-culturele effecten is aan inwoners gevraagd hoeveel vertrouwen zij in instuties hebben en hoeveel vertrouwen zij in de mensen om zich heen hebben. Het vertrouwen in instituties, in dit geval specifiek de Tweede Kamer en de regering, is ongeveer even groot. Ongeveer de helft van de inwoners vertrouwt zowel de Tweede Kamer als de regering niet of nauwelijks (resp. 51% en 53% geven een score van 4 of lager). Ruim een derde van de inwoners heeft wel of alle vertrouwen in beide instuties (resp. 35% en 33% geven een score van 6 of hoger).

Hoeveel vertrouwen hebt u op dit moment in de [Tweede Kamer/regering]? (n=548) enkele keuze

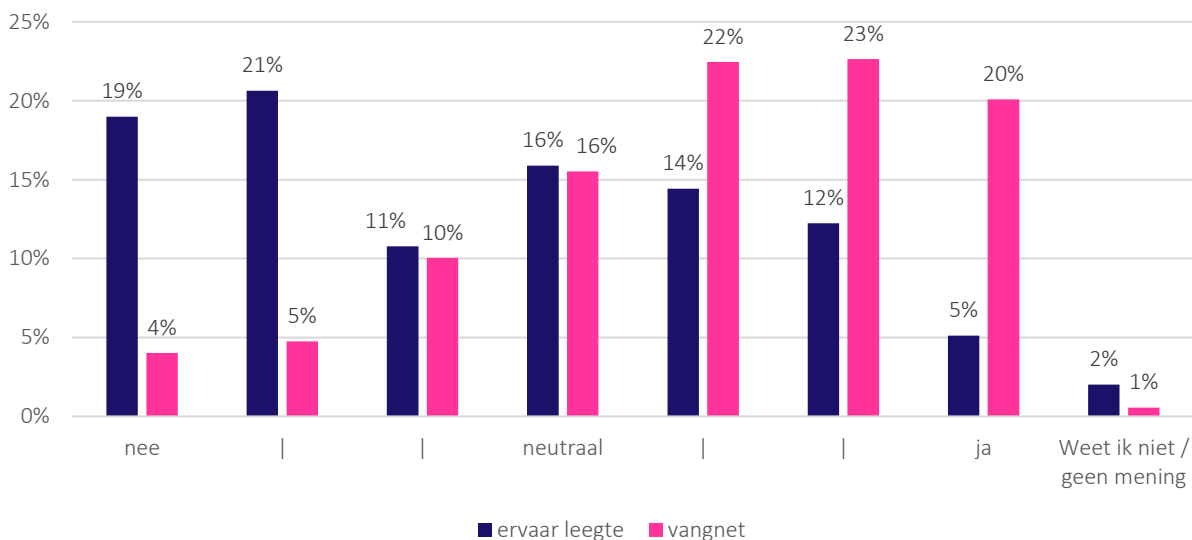
In het onderzoek zijn twee vragen gesteld die indicatoren vormen of mensen vertrouwen hebben in andere mensen. De stellingen: ‘over het algemeen zijn de meeste mensen wel te vertrouwen’ en ‘je kunt niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen’. Het vertrouwen van Weertenaren in de samenleving is groter dan het vertrouwen dat zij hebben in instituties. Op de eerste stelling geeft 47% aan het (zeer) eens te zijn, en te vinden dat je de meeste mensen te vertrouwen zijn. Op de tweede stelling zien we we meer verdeeldheid: 30% is het oneens met de stelling, 40% is het eens. Bij beide stellingen valt op dat een grote groep Weertenaren de middenpositie (neutraal) kiest: respectievelijk

26% en 28%. Er is een verband zichtbaar tussen de twee stellingen: inwoners die aangeven op de eerste stelling eens te zijn, zijn het vaker oneens met stelling twee.

Ten slotte is in het kader van de sociaal-culturele effecten gevraagd naar eenzaamheid onder Weertenaren. Een op de drie Weertenaren geeft aan leegte om zich heen te ervaren (32%). Voor 50% geldt dat zij geen of nauwelijks leegte ervaren in hun leven. Daarnaast is gevraagd of Weertenaren in geval van narigheid genoeg mensen zijn op wie zij kunnen terugvallen. Voor bijna twee op de drie Weertenaren geldt dat ze mensen hebben om op terug te vallen (65%). Een op de vijf Weertenaren geeft echter aan dat ze geen of nauwelijks mensen hebben om op terug te vallen (19%). Daarnaast zien we dat inwoners die eenzaam zijn, vaker geen of weinig vertrouwen in de toekomst hebben. Ook in de open vraag komt de toegenomen eenzaamheid terug.

Wanneer wordt gekeken naar specifieke groepen is zichtbaar dat voornamelijk alleenstaande Weertenaren geven aan leegte te ervaren (46%) en geen vangnet te hebben (25%). Daarnaast is er een klein effect van inkomen zichtbaar: Weertenaren met een lager netto maandinkomen (€1.300 of minder) geven significant vaker aan dat ze leegte ervaren en dat ze geen vangnet hebben.

Ik ervaar leegte om me heen / Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen. (n=548) slider.

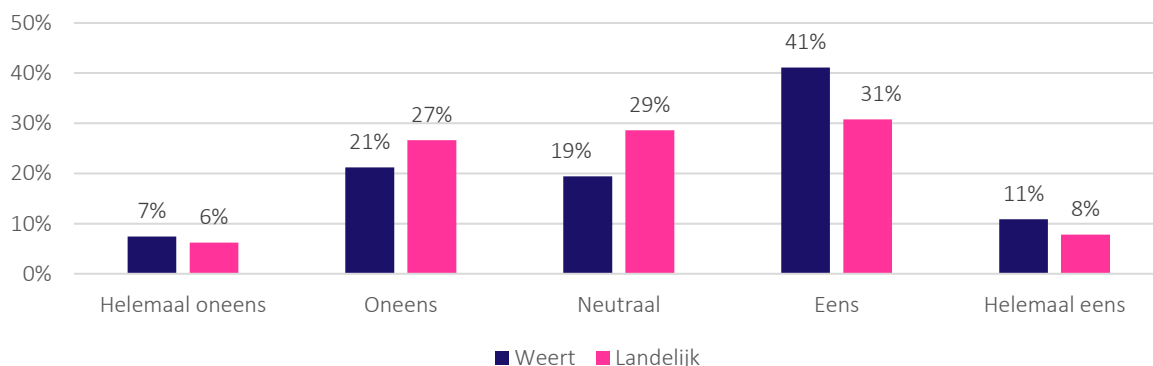
4. Vergelijking

4.1 / Algemeen: impact van de coronapandemie

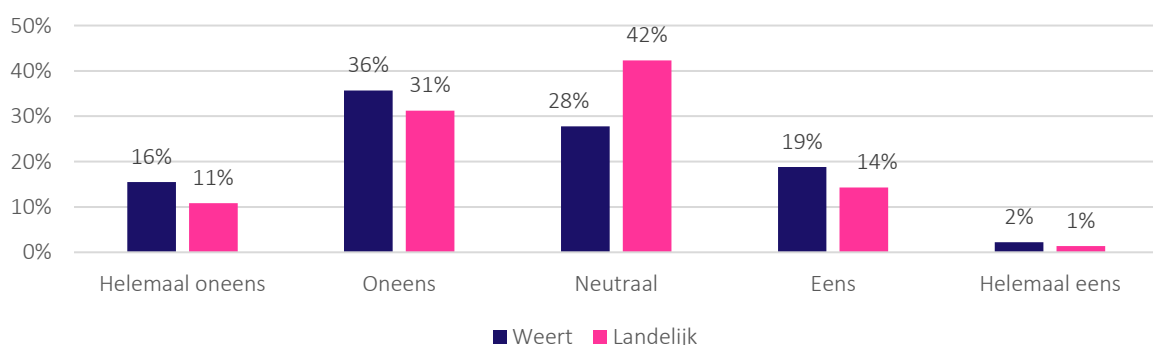
Het rapportcijfer dat Weertenaren aan hun eigen leven geven, is gemiddeld lager (7,2) dan het landelijke gemiddelde (7,5). Dit verschil is statistisch significant ($t(534) = -4.94, p < .001$). Hoewel niet bekend is welk rapportcijfer Weertenaren hun leven vóór de coronapandemie gaven, suggereert dit resultaat dat het effect van de coronapandemie op de kwaliteit van leven in Weert mogelijk groter is dan gemiddeld.

Het resultaat voor andere indicatoren van het effect dat de coronapandemie in algemene zin heeft gehad, ondersteunen dit beeld. Zo zijn Weertenaren het vaker eens met de stelling dat de coronapandemie een negatief effect op hun leven heeft gehad (51%) dan in mei 2021 landelijk het geval was (38,6%). Ook waren zij het vaker oneens met de stelling dat de coronapandemie een positief effect op hun leven heeft gehad (20% in Weert, 42% landelijk). Ook deze verschillen zijn statistisch significant ($\chi^2(4) = 52.64, p < .001; \chi^2(4) = 54.91, p < .001$).

De coronapandemie heeft een negatief effect gehad op mijn leven. Slider

De coronapandemie heeft een positief effect gehad op mijn leven. Slider

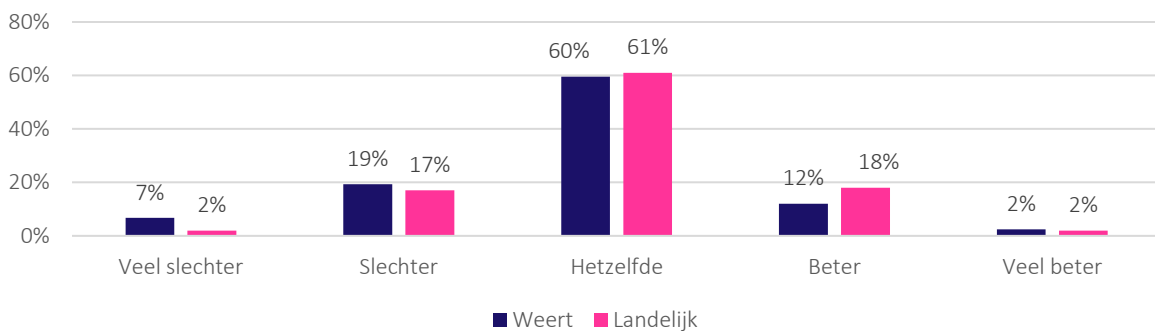

Daarmee is overigens niet gezegd dat Weert het in dit opzicht per se slechter doet dan vergelijkbare gemeenten; bij de vergelijking is geen rekening gehouden met variabelen die van invloed kunnen zijn op de resultaten, zoals de bevolkingssamenstelling van Weert en economische situatie waarin de gemeente zich bevindt.

4.2 / Sociaaleconomische effecten

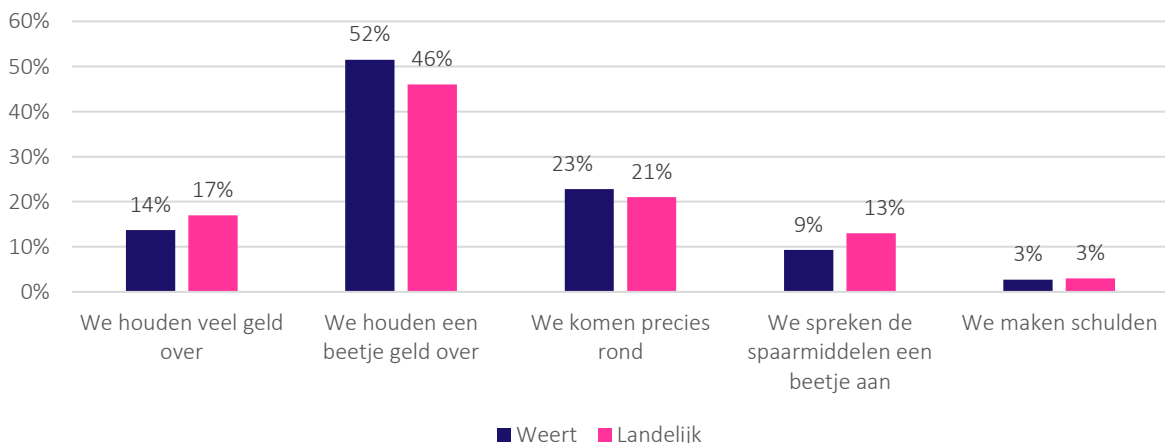
Resultaten voor de sociaaleconomische impact van de coronapandemie zijn Niet eenduidig. Aan de ene kant schatten Weertenaren hun kans op baanverlies bijvoorbeeld in als hoger (16.8%) dan het landelijke gemiddelde van oktober 2020 (15%), al is dit verschil niet statistisch significant ($t(418) = 1.36, p = .18$). Ook hebben Weertenaren minder vertrouwen in hun persoonlijke financiële situatie; het percentage inwoners dat aangeeft een verbetering te verwachten (14%), is lager dan landelijk onderzoek uit oktober 2020 suggereert (20%). Het percentage inwoners dat een verslechtering verwacht, is juist hoger (26% in Weert, 19% landelijk). Dit verschil is statistisch significant ($\chi^2(4) = 72.91, p < .001$).

Hoe verwacht u dat uw financiële situatie zich in de komende twaalf maanden zal ontwikkelen? Slider

Aan de andere kant suggereert het onderzoek dat Weertenaren maandelijks vaker kunnen rondkomen dan landelijk het geval is. Vergeleken met een landelijk onderzoek uit oktober 2020 houden inwoners van Weert namelijk vaker een beetje geld over (52%) dan gemiddeld (46%). Ook dit verschil is statistisch significant ($\chi^2(4) = 14,18, p = .007$).

In hoeverre is het voor u mogelijk om rond te komen van het huishoudinkomen? Slider.

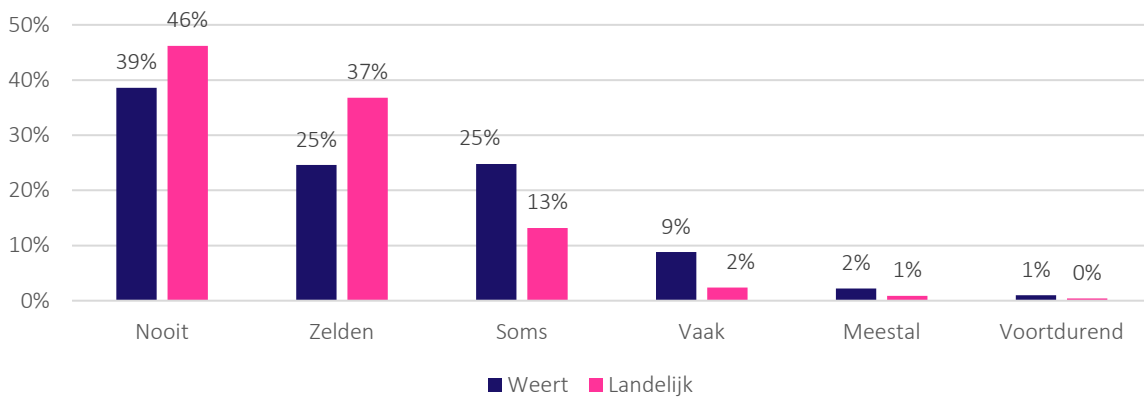

4.3 / Gezondheidseffecten

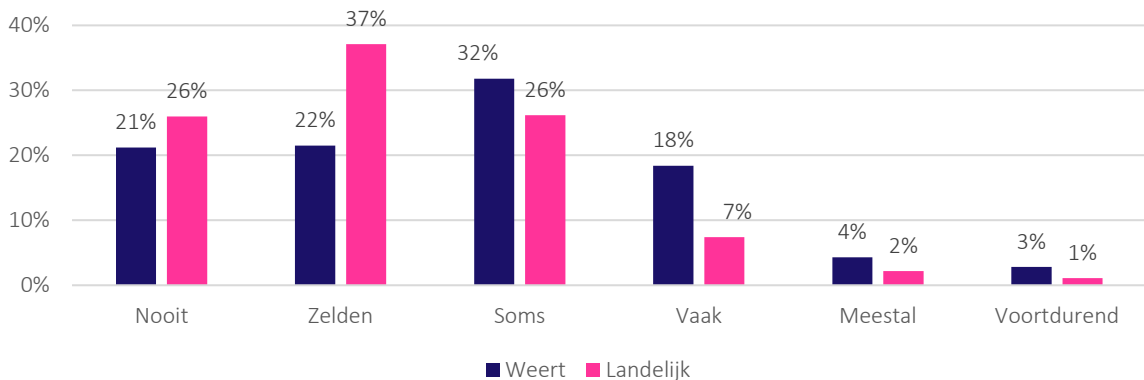
De resultaten voor gezondheidseffecten van de coronapandemie zijn eveneens gemengd. Zo beoordelen Weertenaren hun algemene gezondheidstoestand gemiddeld minder vaak als goed of zeer goed (54,7%) dan in augustus 2020 landelijk het geval was (80%). Dit verschil is statistisch significant ($\chi^2(1) = 234.02, p < .001$).

Daarnaast geven inwoners van Weert beduidend vaker aan dat ze zich vaak, meestal, of voortdurend angstig (12%) en gestrest (25,5%) voelen dan het landelijke gemiddelde in juni 2021 (3,7% en 10,7% respectievelijk). In vergelijking met de resultaten van datzelfde onderzoek, hebben Weertenaren ook vaker last van slaapproblemen (29,5% in Weert, 15,6% landelijk). Deze verschillen zijn statistisch significant ($\chi^2(5) = 205.51, p < .001$; $\chi^2(5) = 171.72, p < .001$; $\chi^2(5) = 112.57, p < .001$).

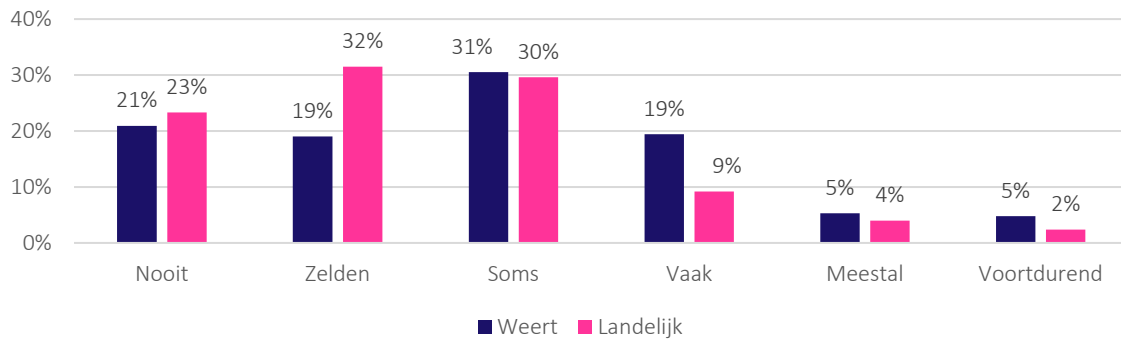
Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen 7 dagen angstig gevoeld? *Slider.*

Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen 7 dagen gestrest gevoeld? *Slider.*

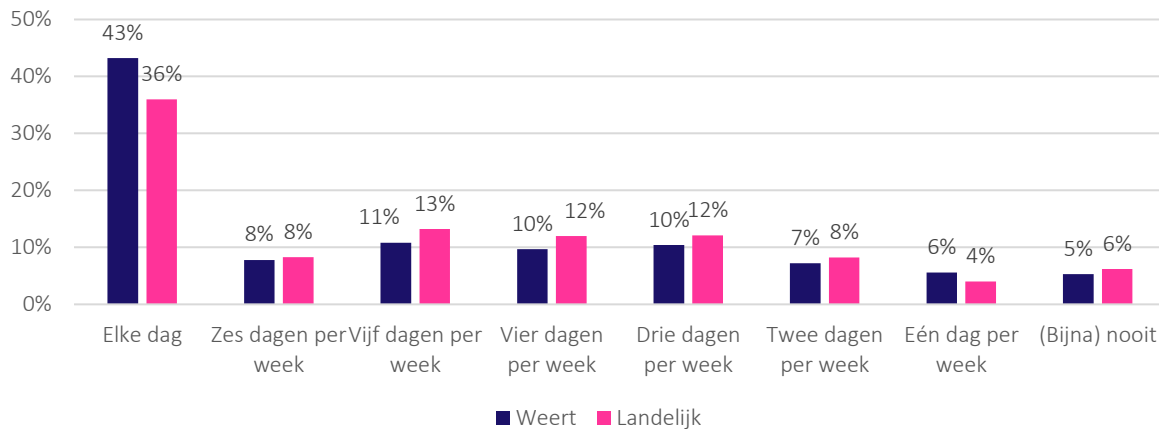

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen last gehad van slaapproblemen? Slider.

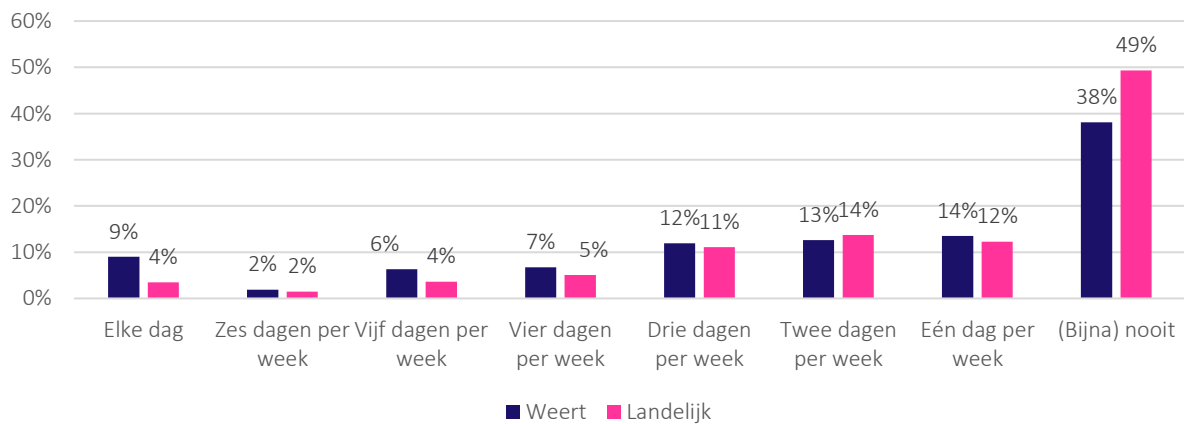

Hier staat tegenover dat Weertenaren naar eigen zeggen vaker bewegen. Het percentage inwoners dat aangeeft ten minste één dag per week matig (94,7%) of intensief bewogen te hebben (61,9%), is hoger dan in het landelijke gemiddelde in juni 2021 (93,8% en 50,7% respectievelijk). Ook deze verschillen zijn statistisch significant ($\chi^2(7) = 20.53, p = .005$; $\chi^2(7) = 83.44, p < .001$).

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen 30 minuten of langer bewogen (bijvoorbeeld gewandeld)? Enkele keuze.

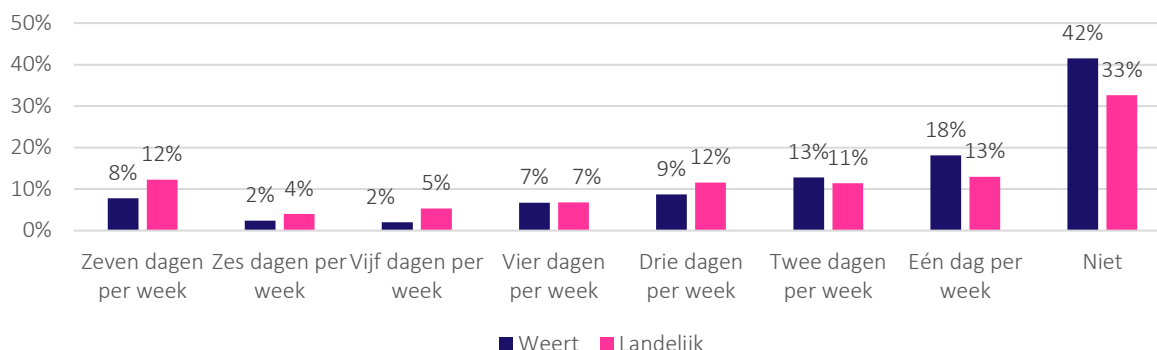
Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen 30 minuten of langer intensief bewogen (bijvoorbeeld gesport)? Enkele keuze.

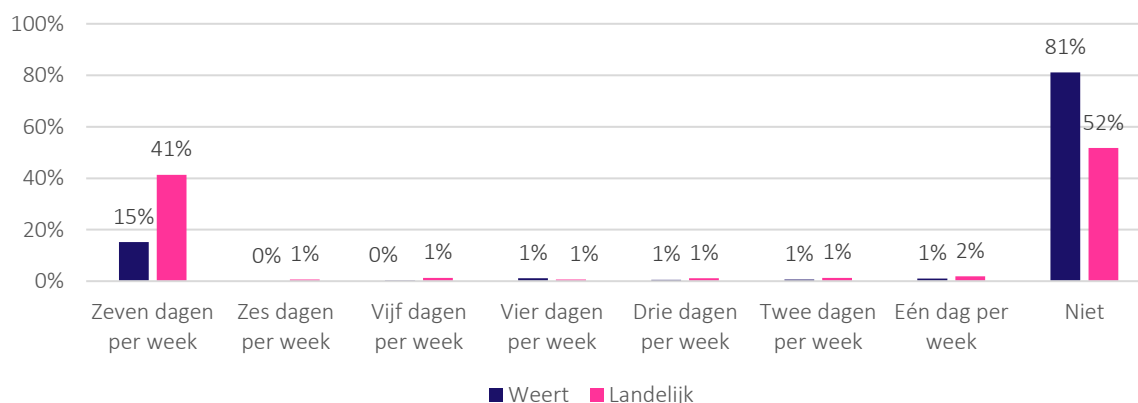
Ook gebruiken inwoners van Weert minder genotsmiddelen. Vergeleken met het landelijke beeld in mei 2021 drinken minder Weertenaren bijvoorbeeld vaker minstens één dag per week alcohol (58,5% in Weert, 67,4% landelijk) en is ook het percentage dat minstens één dag per week rookt lager (18,9%

om 48,3%). Deze verschillen zijn wederom statistisch significant ($\chi^2(7) = 56.04, p < .001; \chi^2(7) = 210.66, p < .001$).

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen alcohol gedronken? Enkele keuze.

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen gerookt? Enkele keuze.

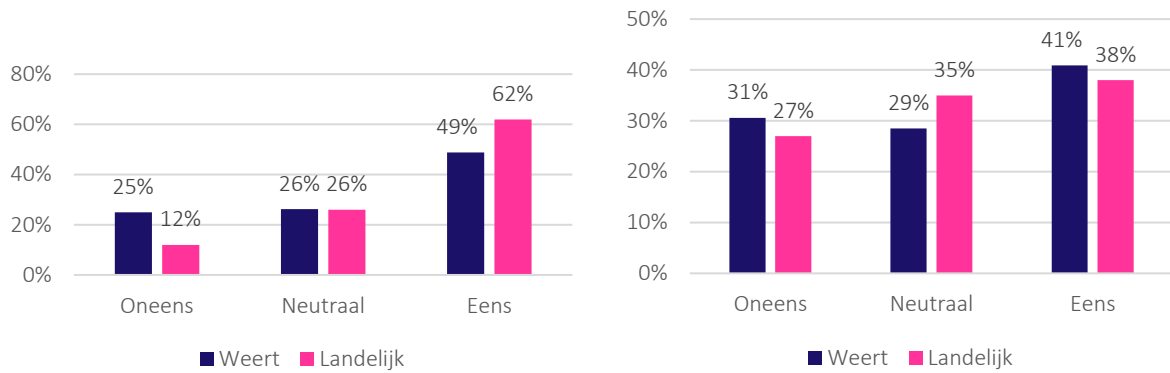

4.4 / Sociaal-culturele effecten

Het tweeledige karakter van het effect dat de coronapandemie op Weertenaren ten opzichte van andere Nederlanders heeft gehad, uit zich tot slot ook in onderzochte sociaal-culturele factoren. Zo hebben inwoners van Weert gemiddeld beduidend minder vertrouwen in instituties als de regering en de Tweede Kamer (beide 2,4) dan in december 2020 landelijk het geval was (voor beide instituties 3,3). Deze verschillen zijn statistisch significant ($t(529) = -17.59, p < .001; t(529) = -18.70, p < .001$).

Ditzelfde geldt ook voor het vertrouwen dat inwoners van Weert in andere mensen hebben. Vergeleken met het landelijke onderzoek uit december 2020, zijn Weertenaren het zowel vaker oneens met de stelling dat andere mensen over het algemeen te vertrouwen zijn (25% in Weert, 12% landelijk), als vaker eens met de stelling “Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen” (40,9% in Weert, 38% landelijk). Beide verschillen zijn statistisch significant ($\chi^2 = 97.36, p < .001; \chi^2(2) = 10.91, p = .004$), al moet worden opgemerkt dat het verschil bij de tweede stelling beduidend kleiner is.

Over het algemeen zijn de meeste mensen wel te vertrouwen (1) / Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen (2). Slider.

Tegelijkertijd voelen Weertenaren zich minder eenzaam dan in augustus 2021 landelijk het geval was. Landelijk voelde namelijk 45,2% van alle ondervraagde zich enigszins tot zeer eenzaam, in Weert is dit percentage slechts 25,1%. Dit verschil is statistisch significant ($\chi^2(1) = 93.17, p < .001$).

5. Conclusie

5.1 / Conclusies

Op basis van de onderzoeksresultaten kunnen er een aantal conclusies worden getrokken over de landelijke impact van de coronapandemie, de impact op inwoners van Weert, hoe die twee zich tot elkaar verhouden en wat dit zegt over de bruikbaarheid van landelijk onderzoek. Hieronder lichten we deze conclusies nader toe.

1. De impact van de coronapandemie op inwoners is overwegend negatief, daadwerkelijke effecten laten zich nog nauwelijks zien

Hoewel de meeste Nederlanders aangeven dat de coronapandemie een negatief effect op hun leven heeft gehad, scoren zij op de meeste indicatoren niet slecht (of beter) dan vóór de coronapandemie. Op basis van landelijke gegevens lijkt de impact van de coronapandemie vooralsnog dan ook beperkt. Dit geldt zowel voor algemene indicatoren, als voor indicatoren die betrekking hebben op hun sociaaleconomische, sociaal-culturele, of gezondheidssituatie van inwoners. In sommige opzichten heeft de coronapandemie zelfs een positief effect gehad; sinds het begin van de coronapandemie houden Nederlanders bijvoorbeeld maandelijks vaker een beetje geld over.

2. Inwoners van Weert staan er goed voor, (mentale) gezondheid, vertrouwen en eenzaamheid vragen om aandacht

Hoewel een ook een meerderheid van de Weertenaren aangeeft dat de coronapandemie een negatief effect op hun leven heeft gehad, staan ze er in meerdere opzichten goed voor. Zo geven de meeste Weertenaren hun leven een ruime voldoende en heeft een meerderheid (zeer) veel vertrouwen in de toekomst. Ook schatten de meesten hun kans op baanverlies over algemeen als klein in, verwacht een meerderheid geen verslechtering van de eigen financiële situatie en houdt het merendeel maandelijks geld over. Tot slot leven Weertenaren over het algemeen gezond; ze bewegen regelmatig en maar een kleine groep gebruikt overmatig veel tabak of alcohol.

Toch zijn er ook aandachtspunten. Slechts een kleine meerderheid beoordeelt zijn eigen gezondheid bijvoorbeeld als (zeer) goed en ook de mentale gezondheid van Weertenaren is een punt van zorg; een kwart heeft regelmatig last van stress en een derde ervaart slaapproblemen. Daarnaast hebben de veel inwoners van Weert maar weinig vertrouwen in de overheid of elkaar en voelt een derde zich in meer of mindere mate eenzaam. Deze problemen concentreren zich bovendien met name in bepaalde groepen, zoals jongeren, alleenstaanden en inwoners met een laag inkomen.

3. De situatie in Weert wijkt op enkele punten af van het landelijke beeld, maar niet uitsluitend in positieve of negatieve zin

Hoewel de situatie in Weert op enkele punten afwijkt van het beeld dat uit landelijk onderzoek naar voren komt, laten die afwijkingen een gemengd beeld zien. Aan de ene kant lijkt de impact van de coronapandemie minder groot dan landelijk het geval is; Weertenaren houden maandelijks vaker geld

over dan Nederlanders in het algemeen en geven hun fysieke gezondheid gemiddeld een hoger cijfer. Ook leven Weertenaren gezonder, in de zin dat ze vaker bewegen en minder vaak alcohol of tabak gebruiken, en voelen ze zich minder eenzaam.

Daar staat tegenover dat Weertenaren hun leven juist een lager rapportcijfer geven dan het landelijke gemiddelde, vaker negatieve effecten van de coronapandemie ervaren en minder vertrouwen hebben in hun financiële situatie. Bovendien voelen ze zich beduidend vaker gestrest of angstig en hebben ze vaker last van slaapproblemen. Tot slot valt ook het vertrouwen van Weertenaren op; het vertrouwen van inwoners in de overheid als elkaar is beduidend lager dan in Nederland als geheel.

4. Landelijke gegevens over de impact van de coronapandemie zijn niet altijd representatief voor de situatie in Weert

Grote, landelijke onderzoeken naar de impact van de coronapandemie maken niet voor alle indicatoren onderscheid naar regio of gemeente. Dit, in combinatie met het feit dat het landelijke en lokale beeld voor een aantal van deze indicatoren van elkaar afwijkt, suggereert dat landelijke gegevens niet altijd een goede indicatie zijn van de situatie in Weert. Hoewel het in de meeste gevallen om relatief kleine verschillen gaat, is dit voor een aantal indicatoren zeker niet het geval. Uitsluitend varen op landelijke gegevens kan er bij deze indicatoren toe leiden dat de lokale situatie wordt onder- of overschat.

Bijlage 1: vragenlijst

VRAGENLIJST ONDERZOEK CORONA IMPACT – GEMEENTE WEERT

< De dikgedrukte teksten en teksten in afwijkende kleuren zijn niet zichtbaar voor de invullers van de vragenlijst. Deze zijn alleen ter verduidelijking en voor de programmering van de vragenlijst. >

Welkom bij de vragenlijst! De uitbraak van het coronavirus heeft het afgelopen jaar veel uitdagingen met zich mee gebracht. De rekenkamer van de gemeente Weert is benieuwd hoe haar inwoners dit hebben ervaren en hoe het met hun gaat.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 6 minuten. Alvast bedankt!

Deel 1: Algemene vragen

Eerst stellen we u een aantal algemene vragen over uw leven.

Vraag 1

Vraagtype: slider 1 tot 10 | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Welk rapportcijfer geeft u uw eigen leven op dit moment?

Kies op de schuifbalk het cijfer dat het best bij uw mening past.

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 2

Vraagtype: slider (7-puntschaal) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wat vindt u van de volgende stellingen?

De coronapandemie heeft een negatief effect gehad op mijn leven

Kies op de schuifbalk de plek die het best bij uw mening past.

Helemaal oneens < - - - neutraal - - - > helemaal eens

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 3

Vraagtype: slider (7-puntschaal) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

De coronapandemie heeft een positief effect gehad op mijn leven

Kies op de schuifbalk de plek die het best bij uw mening past.

Helemaal oneens < - - - neutraal - - - > helemaal eens

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 4

Vraagtype: slider (7-puntschaal) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst

Kies op de schuifbalk de plek die het best bij uw mening past.

Helemaal oneens < - - - > neutraal - - - > helemaal eens

- Weet ik niet / geen mening

Deel 2: Sociaal-economische effecten

De volgende vragen gaan over sociaal-economische effecten van de corona uitbraak.

Vraag 5

Vraagtype: slider (doorlopend) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe groot is de kans dat u uw baan verliest in de komende twaalf maanden?

Kies op de schuifbalk de plek tussen 0% en 100% die het best bij uw mening past.

0% < - - - > 100%

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 6

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe verwacht u dat uw financiële situatie zich in de komende twaalf maanden zal ontwikkelen?

- a. Mijn financiële situatie zal sterk verslechteren
- b. Mijn financiële situatie zal licht verslechteren
- c. Mijn financiële situatie zal ongeveer gelijk blijven
- d. Mijn financiële situatie zal licht verbeteren
- e. Mijn financiële situatie zal sterk verbeteren
- f. Weet ik niet / geen mening

Vraag 7

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

In hoeverre is het voor u mogelijk om rond te komen van het huishoudinkomen?

- a. We houden veel geld over
- b. We houden een beetje geld over
- c. We komen precies rond
- d. We spreken de spaarmiddelen een beetje aan
- e. We maken schulden
- f. Weet ik niet / geen mening

Deel 3: Gezondheidseffecten

De volgende vragen gaan over uw gezondheid en het effect dat corona hier op kan hebben gehad.

Vraag 8

Vraagtype: slider (7-puntschaal) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe is over het algemeen uw gezondheidstoestand?

Kies op de schuifbalk de plek die het best bij uw mening past.

Zeer slecht < - - neutraal - - - > zeer goed

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 9

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen 7 dagen angstig gevoeld?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Vaak
- Meestal
- Voortdurend
- Weet ik niet / geen mening

Vraag 10

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen 7 dagen gestrest gevoeld?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Vaak
- Meestal
- Voortdurend
- Weet ik niet / geen mening

Vraag 11

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen last gehad van slaapproblemen?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Vaak
- Meestal
- Voortdurend

g. Weet ik niet / geen mening

Vraag 12

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen 30 minuten of langer bewogen (bijvoorbeeld gewandeld)?

- a. Elke dag
- b. 6 dagen per week
- c. 5 dagen per week
- d. 4 dagen per week
- e. 3 dagen per week
- f. 2 dagen per week
- g. 1 dag per week
- h. Niet

Vraag 13

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen 30 minuten of langer intensief bewogen (gesport) ?

- a. Elke dag
- b. 6 dagen per week
- c. 5 dagen per week
- d. 4 dagen per week
- e. 3 dagen per week
- f. 2 dagen per week
- g. 1 dag per week
- h. Niet

Vraag 14

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen alcohol gedronken?

- a. Elke dag
- b. 6 dagen per week
- c. 5 dagen per week
- d. 4 dagen per week
- e. 3 dagen per week
- f. 2 dagen per week
- g. 1 dag per week
- h. Niet

Vraag 15

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 7 dagen gerookt?

- a. Elke dag
- b. 6 dagen per week
- c. 5 dagen per week

- d. 4 dagen per week
- e. 3 dagen per week
- f. 2 dagen per week
- g. 1 dag per week
- h. Niet

Deel 4: Sociaal-culturele effecten

De volgende vragen gaan over uw vertrouwen in instellingen in Nederland en anderen.

Vraag 16

Vraagtype: slider 1 tot 10 | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoeveel vertrouwen hebt u op dit moment in de Tweede Kamer?

Kies het cijfer dat het best bij uw mening past, waarbij 1 staat voor 'geen enkel vertrouwen' en 10 voor 'alle vertrouwen'.

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 17

Vraagtype: slider 1 tot 10 | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Hoeveel vertrouwen hebt u op dit moment in de regering?

Kies het cijfer dat het best bij uw mening past, waarbij 1 staat voor 'geen enkel vertrouwen' en 10 voor 'alle vertrouwen'.

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 18

Vraagtype: slider (7-puntschaal) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wat vindt u van de volgende stellingen?

Over het algemeen zijn de meeste mensen wel te vertrouwen

Kies op de schuifbalk de plek die het best bij uw mening past.

Helemaal oneens < - - neutraal - - - > helemaal eens

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 19

Vraagtype: slider (7-puntschaal) | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn in de omgang met mensen

Kies op de schuifbalk de plek die het best bij uw mening past.

Helemaal oneens < - - neutraal - - - > helemaal eens

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 20

Vraagtype: slider | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wat vindt u van de volgende stellingen?

Ik ervaar leegte om me heen

Nee < - - - neutraal - - - > ja

- Weet ik niet / geen mening

Vraag 21

Vraagtype: slider | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen

Nee < - - - neutraal - - - > ja

- Weet ik niet / geen mening

Deel 5: Afsluitende vragen

Vraag 22

Vraagtype: open vraag | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wilt u nog iets kwijt over de impact van corona op uw leven of de vragenlijst?
Vult u liever niets in? Kies dan 'Volgende'.

Tot slot stellen we u nog enkele vragen over uw persoonlijke situatie.

Vraag 23

Vraagtype: selectielijst | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wat is uw geboortjaar?

U kunt uw antwoord uit de lijst kiezen

+ Zeg ik liever niet

Vraag 24

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: vraag 23 is 2005 of later

Hebt u toestemming van een ouder of voogd om deze vragenlijst in te vullen?

- Ja
- Nee → screenout

Vraag 25

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: -

Hoe is de samenstelling van uw huishouden?

- a. Alleenstaand
- b. Samen met partner
- c. Met partner en kind(eren)
- d. Zonder partner, met kind(eren)
- e. Met ouder(s) of verzorger(s)
- f. Samen met meer volwassenen (18 jaar en ouder)
- g. Anders

Vraag 26

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: -

Welke situatie is het meest op u van toepassing?

- a. Ik werk in loondienst met een vast contract
- b. Ik werk in loondienst met een tijdelijk contract
- c. Ik ben zelfstandige zonder personeel (zzp)
- d. Ik ben ondernemer met personeel
- e. Ik ben werkloos/werkzoekend
- f. Ik ben (ten dele) arbeidsongeschikt
- g. Ik ben gepensioneerd
- h. Ik ben huisvrouw/-man
- i. Ik ben scholier/student
- j. Anders, namelijk:
- k. Zeg ik liever niet

Vraag 27

Vraagtype: enkele keuze | Randomiseren: nee | Vraag filter: -

Wat is het totale netto maandinkomen van u en uw eventuele partner?

Kinderbijslag, vakantiegeld, huursubsidie en overige toeslagen niet meerekenen.

Let op! Beantwoord u deze vraag liever niet? Kies dan 'Wil ik niet zeggen / weet ik niet'.

- a. Minder dan €900
- b. €900 tot €1300
- c. €1300 tot 1800
- d. €1800 tot €2700
- e. €2700 tot €3200
- f. Meer dan €3200
- g. Wil ik niet zeggen / weet ik niet

Vraag 28

Vraagtype: postcode vraag | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wat is uw volledige postcode?

Bijvoorbeeld: 1234AB

Uw postcode wordt alleen gebruikt om te verifiëren dat u woonachting bent in gemeente Weert. Deze zal niet worden gedeeld met de gemeente.

Validatie: U heeft geen geldige postcode ingevuld

Vraag 29

Vraagtype: op de hoogte vraag | Randomiseren: nee | Vraag filter: geen

Wilt u op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek?

We gebruiken uw e-mailadres alleen om u eenmalig een e-mail te sturen met de uitkomsten van het onderzoek.

- a. Ja, via dit e-mailadres:...
- b. Nee

Validatie: U heeft geen geldig e-mailadres ingevuld

Deel: Eindpagina

Hartelijk dank voor het geven van uw mening!

Uw antwoorden zijn opgeslagen.

Er wordt vertrouwelijk omgegaan met alle verzamelde informatie, meer informatie over hoe wij omgaan met privacy vindt u hier.

U kunt dit venster sluiten.

College van B&W

Weert, 8 oktober 2021

Onderwerp: Rekenkamerbrief over het onderzoek naar de gevolgen van corona op de Weertenaren

Geachte Burgemeester en wethouders,

Inleiding

De Rekenkamer Weert heeft een onderzoek laten verrichten over wat de gevolgen zijn van de coronapandemie op de inwoners van Weert. Dit onderzoek is verricht door Necker van Naem en is als bijlage bijgesloten. Het is een effectonderzoek zodat de gemeente Weert kan bepalen of zij met een bepaald beleid veranderingen willen aanbrengen.

We motiveren eerst het onderzoek en geven de belangrijkste conclusies uit het onderzoek aan, om vervolgens adviezen te geven hoe het college en de gemeenteraad dit onderzoek zouden kunnen gebruiken.

De resultaten van het onderzoek

Afgelopen jaar was voor veel mensen een moeilijk jaar. De coronacrisis bracht veel onzekerheden met zich mee. Mensen werden teruggeworpen op zichzelf en meer afhankelijk van sociale netwerken om zich heen. Uit landelijke onderzoeken komt naar voren dat de pandemie impact heeft gehad op levens van mensen. De Rekenkamer Weert was benieuwd naar het effect van de coronacrisis op de inwoners van Weert. Zijn de gevolgen van de coronacrisis overeenkomstig met het landelijk beeld of pakken de gevolgen anders uit voor de Weertenaren? De Rekenkamer beoogt met dit onderzoek de gemeenteraad en het college inzicht te geven in de gevolgen van de crisis op haar inwoners. Dit onderzoek legt bloot waar de overeenkomsten en verschillen zitten met het landelijke beeld. Op die manier kan worden beoordeeld of het beleid van voor de crisis nog past bij de actuele ontwikkelingen en of wellicht op onderdelen het beleid moet worden aangepast dan wel verscherpt.

Alhoewel het lokale beeld niet veel afwijkt van het landelijk gemiddelde vallen er wel een aantal zaken op. De Weertenaren geven hun fysieke gezondheid en financiële situatie een hoger cijfer dan het landelijk gemiddelde. Ze bewegen meer en roken en drinken minder dan de gemiddelde Nederlander. Weertenaren voelen zich ook minder eenzaam. Maar daarentegen hebben inwoners van Weert beduidend minder vertrouwen in de overheid en in elkaar dan het landelijk gemiddelde. En geven inwoners vaker aan dat ze gestrest of angstig zijn en ervaren ze meer slaapproblemen dan het landelijk gemiddelde. Kortom, het onderzoek heeft in de ogen van de Rekenkamer waardevolle informatie opgehaald als het gaat om de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners van Weert. Informatie op basis waarvan de gemeenteraad met het college in gesprek kan gaan over het ingezette beleid. Wat doet de gemeente als het gaat om de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners van Weert en sluit dat nog aan op de actuele behoefte?

Adviezen aan het college en de raad

1. Beleid op basis van onderzoek

De eerste vraag die de Rekenkamer wil stellen is of dergelijke onderzoeken interessant kunnen zijn om het beleid meer te kunnen sturen van de gemeente Weert? Door dergelijke onderzoeken om de paar jaar te herhalen kan er bijvoorbeeld worden beoordeeld of beleid effect heeft gehad of dat er onverwachte ontwikkelingen zijn onder de Weertenaren. Indien dat zo is dan is het belangrijk om vast te stellen waar de gemeente Weert invloed op wil en/of kan uitoefenen. Als de gemeente Weert iets niet wil en/of kan beïnvloeden dan hoeft men het natuurlijk ook niet te onderzoeken.

2. Welke doelen stelt de gemeente Weert zich?

Het is mogelijk ook interessant om te weten of de gemeente Weert op specifieke items c.q. leefgebieden boven of onder het landelijk gemiddelde scoort. Maar de vraag die daar achter ligt is wat wil de gemeente Weert bereiken? Wil de gemeente Weert op bepaalde punten verder onder het landelijk gemiddelde komen omdat men die bepaalde aspecten belangrijk vindt? En zijn er andere punten waarbij het Landelijk gemiddelde voldoende is of meer dan voldoende is?

B.v. eenzaamheid, de cijfers van Weert liggen onder het landelijk gemiddelde. Maar de absolute cijfers landelijk zou je erg hoog kunnen noemen. Extra inzet zou je dus misschien wel willen.

3. Welke beleidsmaatregelen?

Als eenmaal op de verschillende beleidsterreinen de doelen zijn vastgesteld dan kan er beleid gemaakt worden. Deze beleidsmaatregelen dienen zo ingericht zijn dat ze de beoogde effecten realiseren. Door scherpere doelen te stellen kunnen de beleidsmaatregelen beter onderbouwd en ingericht worden.

De Rekenkamer is benieuwd naar hoe de gemeenteraad en college kijkt naar de uitkomsten van dit onderzoek en blijft de ontwikkelingen op dit terrein met belangstelling volgen.

Met vriendelijke groeten,
De voorzitter van de rekenkamer,

Drs. ing. A.M.A. van Drunen Msc.
Drs. J. Hendrickx (lid van de Rekenkamer Weert)

Rekenkamer Weert
Postbus 950
6000AZ Weert

Weert, **02 DEC. 2021**

Onderwerp : Onderzoek impact Corona

Ons kenmerk : 1501960/1502105

Beste leden van de rekenkamer van de gemeente Weert,

Op uw verzoek reageren wij op uw rapportage "De impact van de coronapandemie op de inwoners van Weert".

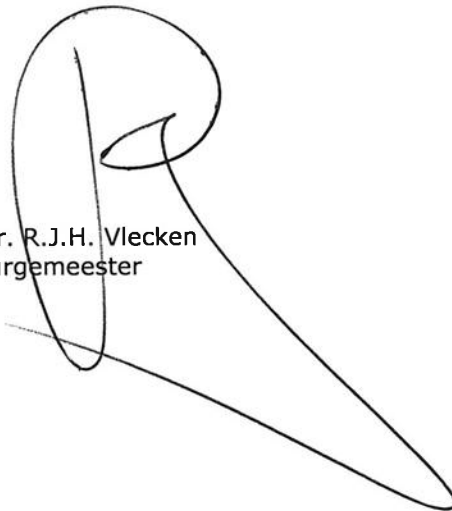
Wij constateren dat de rapportage een momentopname is van de impact en stemming onder inwoners gedurende de onderzoeksperiode, zonder verdere referentiepunten. Ook geeft de rapportage geen inzicht in de effecten van bestuurlijk genomen en uitgevoerde maatregelen. Het onderzoek heeft dan ook voor het college geen verdere toegevoegde waarde.

Wij hebben dan ook besloten geen verdere inhoudelijke reactie te geven. Wij laten het aan de Raad om de rapportage verder te duiden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

mr. R.J.H. Vlecken
burgemeester

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 22 december 2021

Onderwerp: Rekenkamerbrief over het onderzoek naar de gevolgen van corona op de Weertenaren

Geachte Gemeenteraad,

Inleiding

Bijgesloten vindt u het rapport van Necker van Naem over de gevolgen van de coronapandemie op de inwoners van Weert, de rekenkamerbrief aan de Burgemeester en Wethouders en de reactie van het College op beide documenten. Met deze brief wil de rekenkamer een reactie geven op de bestuurlijke reactie van het College.

Misschien een kleine reactie over de toonzetting van de brief van het College. Graag wil de Rekenkamer Weert in gesprek met het nieuwe College over de intenties van de Rekenkamer verwachtingen en intenties over en weer te wisselen. Het doel van de Rekenkamer is het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de Raad. En zeker geen afrekenkamer zijn maar Weert verder helpen te ontwikkelen. Wat ons betreft gaan we daarover met elkaar in gesprek.

Reactie op de bestuurlijke reactie van het College

Met het onderzoek naar de gevolgen van corona heeft de Rekenkamer de gemeenteraad en het college inzicht willen geven in de stand van zaken binnen de Weerter samenleving. En antwoord willen geven op de vraag of het ingezette beleid toereikend is of wellicht op onderdelen bijgesteld zou moeten worden. Onderzoek in andere gemeenten laat zien dat de impact van de pandemie op de samenleving groot is. Inzicht in de gevolgen van de pandemie op de inwoners van Weert lijkt ons vanuit de kaderstellende en controlerende rol van de Raad waardevol. Voorafgaand aan het onderzoek heeft de Rekenkamer intern nagevraagd of er in Weert informatie beschikbaar was over de effecten van corona op de Weerter samenleving. Omdat dat niet zo bleek te zijn hebben wij dit onderzoek opgepakt.

In de reactie van het college blijft het onduidelijk of zij de adviezen van de Rekenkamer afwijst of onderschrijft.

Het College stelt dat het onderzoek van de Rekenkamer een moment opname betreft 'zonder verdere referentiepunten'. In het onderzoek is de lokale situatie in Weert vergeleken met landelijke cijfers als referentiepunt. Daaruit blijkt dat het beeld in Weert redelijk overeenkomt met het landelijke situatie. Uiteraard is het mogelijk om nader onderzoek doen om het landelijke beeld van vóór de pandemie te onderzoeken. Op basis van wat er nu is onderzocht is dat dit waarschijnlijk ook het beeld is van Weert is geweest. Mocht daar behoefte aan zijn dan is een klein aanvullend onderzoek uiteraard mogelijk.

In tegenstelling tot het college is de Rekenkamer van mening dat dit rapport inzicht geeft in de effecten van bestuurlijk genomen en uitgevoerde maatregelen. De gemeente Weert doet het niet slechter dan het landelijke beeld maar ook niet beter dan het landelijk gemiddelde. De vraag die de Rekenkamer hier op tafel heeft willen leggen is dat de raad en college zich uit zouden kunnen spreken over de ambities. Heeft Weert de wens om iets extra's doen als gevolg van de pandemie of niet? En hoe zou dat er dan uit moeten komen te zien? De pandemie is namelijk nog lang niet over.

De Rekenkamer onderzocht of de gemeente Weert doelstelling heeft geformuleerd wat zij op verschillende gebieden zouden willen realiseren gezien deze pandemie. De Rekenkamer heeft echter geen doelstellingen kunnen vinden, die met de inwoners te maken hebben. Beleid zonder doelstellingen is voor ons niet toetsbaar.

In de grotere gemeenten wordt regelmatig onderzoek gedaan onder de inwoners. Als je weet hoe de inwoners van de gemeente er voorstaan dan kun je volgens de Rekenkamer gericht beleid ontwikkelen.

Wij wensen de raad een goed debat over deze drie aanbevelingen en de Rekenkamer zal de ontwikkelingen met belangstelling volgen.

Met vriendelijke groeten,
De voorzitter van de rekenkamer Weert,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.M.A. van Drunen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Drs. ing. A.M.A. van Drunen Msc.
Drs. J. Hendrickx (lid van de Rekenkamer Weert)